

OBERCZIÁN GÉZA
Szingularitás

(*Múltidő – A Téridő-trilógia első része, részletek*)

Szingularitás: Az általános relativitáselmélet szerint a gravitációs erők meghajlítják maguk körül a tér- és idő alkotta dimenziókat, amit a fény irányának torzulásából és sebességének változásából lehet kimutatni. Ha a gravitációs teret végtelen nagy tömeg hozza létre, a téridő görbülete is végtelen lesz, ami egyszerűen fogalmazva azt jelenti, hogy az idő megáll (végtelen hosszúságú lesz a pillanat), a fény pedig eltűnik, hiszen a végtelen tömeg vonzásából az sem tud szabadulni. Egyes elméletek szerint az egykoron forrón sugárzó csillagok halálával létrejött fekete lyukak középpontjában szingularitás van.

1.

Hogy meddig leszek még bezárva ebbe a szobába, arról fogalmam sincs.

Fotelban ülök, a támla már felvette a hátam görbületét, kényelmetlenül belesüppedek, de nincs kedvem megmozdulni. Semmihez sincs kedvem, mozogni végképp nincs. Nem is lehet. Szép szoba, modern, világos, majdnem, mint egy szálloda, csak kicsi. Kezemen cigi füstöl, lassan leesik a hamu. Nem szívok bele. Már évek óta leszoktam. Fura, hogy itt van cigim. Tegnap is volt, azelőtt is.

Zene szól, *Paper aeroplane*. Akárki tette is fel, tök jó. Behunyt szemmel hallgatom. Először egy remixben hallottam ezt a számot. Horvátországban voltunk, a kocsiiban szól. Kértem, hallgassuk meg még egyszer, végül vagy száz kilométeren át ez ment. Ez az egy. Egyszer rátaláltam erre az eredeti verzióra a neten. Elsőre fura volt a folk hangzás, de már tetszik. A klipben egy kislány ugrál fehér ruhában, hosszú haja lebben az égre, majdnem szép.

Dúdолоm: Trying to spell your name. A – n – ...

Csörög a telefon, belerondít a zenébe. A cigi ebben a pillanatban az ujjamra ég. Átkozódom. Felkászál-

dom, a telefon az asztalon vibrál. Elszédülök, ahogy felállok, megszámlálhatatlan ideje ülhettem már egyhelyben. A telefon csöng, mégis a bárpult felé megyek, hátha van Bacardi. Töltök, dobok bele jeget, lenyelem. Megáll a pörgés. A számnak vége. A telefon elhallgat. Ismeretlen szám a kijelzőn. Önnek egy nem fogadott hívása van, mondja az üzenetrögzítő. Jelen idejű múlt. Önnek volt egy hívása, mondhatná, de elmulasztotta. Önnek volt egy hivatása. De elszalasztotta. Önnek volt egy élete. De elcseszte. Önnek volt... De..., nincs de.

3.

Bámulok ki az ablakon, vakarózom. Nézem az utcát, próbálom kitalálni, hol lehet ez a szoba. Hirtelen érdekelni kezdett, mintha felbuknék a tenger alól, és körülnéznék, merre van a hajó. Minden ismerős, de semmi nem ugyanolyan. Odalent járókelők nyári ruhákban, néhányan vizet visznek magukkal, biztosan nagy a hőség. Körülnézek idebent, de nem látok légkondit, se kapcsolót. Hallgatózom, nem zúg. Mind-egy, itt pont jó. Azért fura.

Mintha Pepe, a barátom menne a szemközti ház előtt, fülén telefon. Rég találkoztunk, rácsörgök. Foglalt. Még jó, gondolom, épp dumál.

Nagyon régen beszéltem bárkivel, ide nem jár senki. Egy örökkévalóság óta itt vagyok, lassan elfelejtenek. Felhívok egy számot találomra a telefon memóriájából. Foglalt. Egy másikat. Foglalt. Szisztematikusan hívom egyik számot a másik után. Mind foglalt.

Itt van Annáé is. Kicseng. Felveszi. Szia, már azt hittem, megbántad. Vagy mi tartott ilyen sokáig? ... Hangja, mint a tavaszi zsongás.

Úristen, milyen évet írunk?

7.

Megint a telefon. Anyám hív. Anyám öt éve halott.

– Mit csinálsz éppen? – kérdezi.

– Nem tom – felelem –, semmit, asszem.

– Akkor ki tudja? – kérdez megint, és leteszi.

Nem tom, gondolom, én biztos nem. Bár van egy halovány sejtésem arról, hogy mit kéne tennem. Csak nem tudom megfogalmazni.

8.

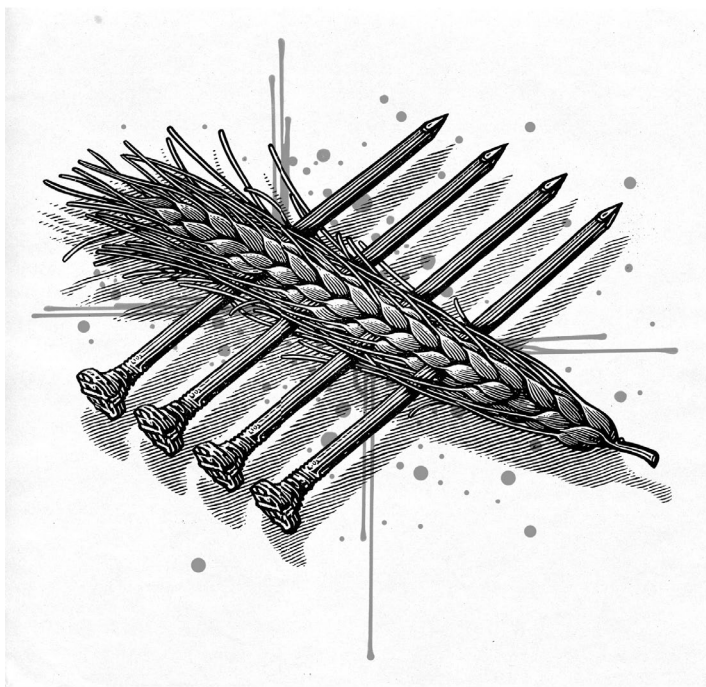
Karácsony volt, amikor először láttam halottat.

Barátokhoz igyekeztem közös ünneplésre, a kocsi tele ajándékokkal, pálinka Gabónak, csoki Annának. Barátságatlan, ronda, hideg este. Az utca néptelen, a lámpák fénye alig tört át a ködön. Csak sejtettem, hogy valami fekszik az út közepén. Valami nagy csomagnak gondoltam, biztos leesett egy kocsiról. Megálltam, mögöttem egy BMW is megállt, és még pár autó. Középről már látszott, egy ember volt az fekete télikabátban. A hátunk mögött egy kocsi motorja felbörgött, ahogy a sofőr visszaváltott, és gyors előzésbe kezdett. Pont keresztülment az emberen, még jó pár méterre vonszolta is a hátsó kerék alatt, amíg megállt. Akkor lassan ledöccent a testről, és lefulladt. Odszaladtam, csodálkozva láttam, hogy nincs vér. Az ember rám nézett. Nem tudtam, mi van a tekintetében, de valami volt. Aztán hirtelen a semmi. Észrevehetetlen volt az átmenet, nem is értem, mi változott. A szeme ugyanúgy nyitva volt, mint eddig, továbbra is engem nézett, de mintha eloltották volna a lámpát odabent. Egyszerűen megszűnt a háttérvilágítás.

Utána sokáig nem nyúltam villanykapcsolóhoz. Itt a szobában nincs egy se.

Hirtelen megtelt az utca, kiáramlottak a szomszédos kocsmából. Bámészkodók tömege tuszkolt el a halott mellől. Hívni kell orvost, mondtam, vagy mentőt, hátha... Legyintettek, neki már mindegy. Valaki szerint tudni lehetett előre, hogy ez lesz, csak idő kérdése volt, mindig öntudatlanra itta magát. Egy másik részen röhögött, és cigit próbált a hulla szájába tuszkolni: nesze, te lejmolós, te se kunyerálsz többet, mi? Elvettem tőle a cigit, és rágyújtottam, hátha melegít. Rohadt hideg volt, az aszfaltból áradt a fagy. Még megfázik, gondoltam, összehúztam rajta a kabátot.

Két órát ácsorogtunk, mire a rendőrség végzett. Kiderült, a gázoló ittas volt, és nem ez volt az első köz-

Orosz István: Kalász Boldogasszony (2010)

lekedési bűncselekménye. Évekre börtönbe megy, mondta a rendőr.

Tök kiakadtam, Gabóék egész este engem vigasztaltak. Megittuk az ajándék pálinkát. Anna mellém ült, simogatta a hajam, nyugtatgatott, mint egy gyereket.

Senki nem mondta, hogy ez csak az előjáték volt.

14.

Reklám, reklám, reklám. Tévé, rádió, internet, újságok. Mindenütt ezt van, bár sehol sem keresem. Még ebben a léteziketlen szobában is. Ülök egyik helyről a másikra, mintha számítana. Fotelből székre, onnan ágyra, le a puffra, majd kezdem ugyanezt előlről. A reklám mindenütt utolér. Nincs menekvés, és ezt én hoztam össze. Ennyi a mű, amit az asztalra tettem.

Jól végeztem a munkám. Elhivatott voltam. Sok pénz, sok siker, gyors karrier, gyors kocsik, gyors alvás, gyors evés, gyors nők, gyors magánélet. Live fast, die young! Ez volt a jelszó. Imádtuk Janis Joplint, irtó retró érzés volt őt hallgatni, neki tulajdonítottuk az elhíresült mondást. Egyszer megtudtam, hogy egy John Derek nevű, számomra ismeretlen színész mondta egy szintén ismeretlen filmben, a *Knock on any*

door-ban. Megnéztem az interneten, szar volt. Akkor-tájt kezdődött a kiábrándulás. Utána Joplin egyre inkább rikácsolásnak tűnt, a rohanás fárasztónak, a siker nyűgnek, a pozíció tehernek, az élet üresnek, a magány keménynek. Lassulni kellett. Ám a reklámszakma nem enged könnyen. Szerződések, jogdíjak, határidők kötnek. Laca is megpróbált tartóztatni. Elvittem sörözni. A végére rájött, igazam van. Ő marad, mondta, átveszi a helyem az ügynökségen, előlép, ha úgy tetszik. Mi mást is csinálhatna. Nem ért semmihez, és az itt csak előny. Meg amúgy sincs senkije, nem kell alkalmazkodnia, nem úgy, mint nekem, mondta, és hátra vágott. Már majdnem örült, hogy kiszállok. Megöleltem, és leléptem. Hagytam fizetni. Hazamentem, és egész éjjel szerelmeskedtünk Annával.

Az előzményeken gondolkozom. Úgy általában. Épp a fotelben vagyok, a tévében fogkrémet reklámoznak. Előtte, előzményként, az ágyon hevertem, és körömgomba elleni szert dicsértek, még előtte a széken ülve autót. Azelőtt a puffon csokit, azelőtt a fotelban intimbetétet. Korábban fűszerkeveréket. Még korábbra már nem emlékszem, csak hogy ülök egyik helyről a másikra. És hogy itt vagyok a szobában. És hogy mi volt ennek az előzménye.

Egyre inkább ki akarok jutni innen. Romlik a látásom is, a sarkokat, éleket nem látom olyan élesen, mint eddig. Egy szemüvegre gondolok. Tényleg, az is volt a reklámok között.

15.

Hirtelen ébredek, kapkodom a levegőt. Kiszáradt a szám, ásványvizet döntök magamba üvegből. Lassan fogom fel, hol vagyok. Ez még mindig a szoba, semmi nem változott.

Annával álmodtam. Mindig Annával álmodom. Talán ezért olyan elviselhetetlen.

Azelőtt Gabóval álmodtam. Az is elviselhetetlen volt. Néha napközben is azokat az álmokat láttam. Óriásira nőtt Gabó az álmomban. Hatalmas szeme villámlott rám, mint Zeusz, közben barlangnyi szájjal, dörgő hangon vont kérdőre: Hogy merted?! Mindig ugyanazt kérdezte, hogy merted?! Én pedig szerettem volna válaszolni neki, hiszen a barátom volt, de nem jött

ki hang a torkomon. Szó szerint a torkomra forrt minden hazugság. Vajon honnan tudta, hogy hazudni akarok? Menekültem az ide-oda csapó villámok elől. A bosszúja elől. Futottam az életemért. Elöttem újabb hatalmas szem emelkedett, de abba sem tudtam bele-nézni, félreugrottam. Zuhantam, mint egy szakadékba, alul pedig újra ott volt a szem. A becsapódás előtt mindig felébredtem. Anna sosem szerepelt ezekben az álmokban.

Gabó örült, hogy sokszor lát. A baleset óta rendszeresen látogattam őket. Előtte félévente, ha összejöttünk, kutyafuttában, én is rohantam, ők is. Néha egy vacsora vagy pár korsó sör belefért, ugyan ritkán. Én fizettem, nekik nem volt pénzüik. Fiatal házások, kicsi ház egy közeli faluban, kezdő fizetés, kocsinincs, előbb jöjjön a gyerek.

A felismerés, hogy Anna önálló személyiség, nem csak olyan valaki, akivel együtt kell lenni, ha a barátommal szeretnék bulizni, lassan érkezett. Szégyen vagy sem, Gabó akkori élete nem nagyon érdekelt, ahogy az sem, kivel él. Ha vele voltam, az egyetemi éveket akartam felidézni. Abban pedig Anna nem szerepelt.

Magamnak is nehezen vallottam be, hogy sűrűsödő látogatásaim mégis inkább neki szóltak. Azon a karácsony éjjelen, amikor átölelt és vigasztalón simogatott órákon át a sokk után, megelevenedett. Egy ember meghalt, hogy ő életre kelhessen. Szégyelltem magam, hogy ilyeneket gondolok. Mégis elkezdtem kijárni hozzájuk. Segítettem a tatarozásban, a kertben, csempéztünk fürdőszobát, raktunk cserepet a tetőre, vertem vakolatot, és betonoztam kapubejárót. Volt, hogy vele nem is találkoztam, mégis a közelemben volt, és az tetszett. Néha beszélgettünk. Mesélt a tanfolyamról, amelyre jár. Fotózást tanul, éjjelente magol, de imádja, mondta. Gabó sokszor morog vele emiatt, mert szerinte hülyeség, amit csinál. Alig van időnk egymásra, magyarázta, fura, de így van, nekünk mindig együtt kéne lennünk, de nincs rá lehetőség. Az ember azt hinné, a házások mindig együtt vannak. Ők többször találkoztak, amíg csak randiztak. Söhajtott. Nem tudtam, mit mondjak.

Te igazából utálsz kétkezi munkát végezni, igaz? – kérdezte egyszer. Elvörösödtem.

25.

Acid techno. Változatos monotonitás. Ezerféle egyidejű ritmus. Drámai effektek. Dallamtalan révület. Töltök egy Bacardit. Jeget dobok bele. Lehúzom. Az én belső drámai efektem. Segít szétválasztani a ritmusképeket. Amíg várok. Most várok. Már hosszú ideje. Ennyi idő alatt Godot is megjön. Kétszer. Töltök egy Bacardit. Jeget dobok bele. Lehúzom. Ez most az utolsó, határozom el. Nem akarok berúgni. Most nem lenne jó. Nem lenne szabad. Mert most várok. Nem akarok részeg lenni, ha megjön.

Bár tudnám, kire várok.

Ülök a szobában, és várok. Nem akarok berúgni, nem iszom több Bacardit. Hogy ne legyek részeg. Ha megjön. Nem tudom, kinek kéne megjönnie. Nem merem tudni.

Ha mondjuk kimennék. Ki a szobából. Kint várhatnék tovább. Kéne kilincs. Vagy kitörhetem az ajtót. Ahhoz túlságosan révült vagyok. Nem használ az agressziókat. Nem tudnám kitörni az ajtót. Erős vagyok, de nem tudom az erőmet ilyesmire használni. Erős vagyok, mert sportolok. Konditerembe járok, meg futni. Jó erőben vagyok, mégsem tudnám kitörni az ajtót. Lehet, hogy a kilincs kívül van. Kimenni nem lehet, csak bejönni. Nem emlékszem, hogy jöttem be. Asszem, nem az ajtón. Az ajtón nem. Azóta van a szoba, mióta itt vagyok. Nem jöttem be, csak bent vagyok. A kilincs biztos kívül van. Valaki majd bejön. Vagy kinyitja. És akkor kimegyek. Valaki kívülről kinyitja nekem, és akkor ki tudok majd menni. És akkor kimegyek.

Acid techno. Változatos monotonitás. Ezerféle egyidejű ritmus. Drámai effektek. Dallamtalan révület. Várok. Várom, hogy valaki bejöjjön. Vagy kiengedjen. Töltök egy Bacardit. Jeget dobok bele. Lehúzom.

35.

Önarckép a tükörben. Igen, ez ő, hamisítatlanul. Sugárzó, magával ragadó, mégis egyszerű. Kíváncsi. Gyönyörű. Fogalmam sincs, hogy csinálta a képet. Áll a tükör előtt, hátulról látszik, a tükörben meg

az arca, de a gép nem. Sok felvétel készült, csak ez az egy maradt meg, a többi kiselejtezte. Akkor nem érttem, miért pont ez. Már értem. Ezen épp olyan, mint amikor először rácsodálkoztam. Egy nyári délután náluk a kertben, a felújítások idején. Húst sütöttem, ő pedig zöldséget tisztított nekem háttal, az ablak felé fordulva. Amikor felnéztem, észrevettem, hogy a tükörkép engem néz. Pont ilyen volt.

Fekete-fehér A/4-es fénykép. A születésnapomra kaptam tőle. Hátoldalán ajánlás: Ki hitte volna akkor... Szeretlek: Anna. Dátum.

A cellux maradékával felragasztottam az ablakra, és elé egy papírt. A fény átvilágítja, én pedig körberajzolom. Mint amikor az óvodában kopíroztunk. Van már egy csomó Annám körberajzolva. Erősen koncentrálok színes ceruzákra és festékre, hátha lesznek itt a szobában. Meg akarom találni a színeit. Az arca hamvasságát. Az ajka pirosát. A haja barnáját. A szem zöldjét. A szemöldök feketéjét. A kis árnyak sötétjét a griberlikben. A csillogást a szemében. Őt akarom.

37.

A hajnali nap betűző sugarában lebegő porszemek táncát nézem. Mozdulatlanul, nehogy turbulencia alakuljon ki. Minden beavatkozás megtöri a varázst. Millió pont gomolyog föl-le, föl-le, mégis mintha egy helyben. A súlytalanság csodája newtoni térben. Tudom, hogy érzéksalódás. Nemcsak az eszemmel, de tapasztalatból. Előbb-utóbb minden test földet ér. A gravitáció nem viccel.

40.

A lebegés a felemelkedéssel kezdődik, és a földetéréssel ér véget. Az internetről bogarászott adatok alapján egy átlagosan hatvankilós emberi test negyven kilométeres sebesség esetén hatszáz kilogrammnyi tömeg ütésének van kitéve, ez a helyzetiből átalakuló mozgási energia kábé kétméteres magasságba emeli, ott lebeg, mialatt az autó elhalad alatta. Majd a felemelkedéstől számított hozzávetőleg egy egész négytized másodperc múlva ér földet, huszonnyolc kilométeres sebességgel csapódva a földhöz. Az adatok nem pontosak, sok bennük a kerekítés, és lehet,

hogy nem is jól számolok, bár felidéztem a középiskolai fizikatanulmányaimat, és persze rákerestem az elfelejtett képletekre.

Csak tudni akartam.

Anna délután négy körül hívott, hogy túl van a tárgyaláson, hivatalosan elvált Gabótól. Azonnal indulni akartam, de lehűtött. Azt mondta, fáradt és zavart, haza akar menni, legszívesebben aludna. Ragaszkodtam hozzá, hogy este elmenjünk ünnepelni, a drunk freedom fuck ötletet nem szívesen hagytam volna veszni. Húzódozott, nem akart, végül elnapoltuk a döntést. Mondtam, hívom, amikor indulok haza, addig pihenjen. Már a felmondási időmet töltöttem, semmi komoly feladatomból nem volt, mégis este kilenc lett, mire elindultam. Nehezen egyeztettem bele, éreztem rajta, hogy nincs kedve, vontatottan beszélt, mint aki éppen felébredt. De úgy éreztem helyesnek, ha megünnepeljük, hogy hivatalosan is egy pár lettünk. A házasságtörésnek vége! Megbeszéltük, hogy jelzek, ha

Párkányi Raab Péter: *Ima*

a ház előtt vagyok, beszáll, és megyünk tovább. Még délután kinéztem a szórakozóhelyet, foglaltam asztalt. Meglepetésnek szántam. Tudtam, hogy Anna szereti. Lassan értem haza, dugók mindenfelé. A ház előtt a túloldali járdánál parkoltam le. Feltelefonáltam, és vártam. A rádió a *Somebody to Love*-ot játszotta a Queentől. Aztán a Tankcsapdától a *Gyűrd össze a lepedőt*, majd a *Cathedral Song*-ot Tanita Tikaramtól. Néztem a néptelen utcát, minden csillogott a tompa lámpafényben. Éppen eleredt az eső. Bekapcsoltam az ablaktörlőt, ütemes surrogás kezdődött. Végre kilépett a kapun. A kabátját a fejére terítette, és szaladt. Kinyitottam neki az ajtót, hogy hamar beugorhasson. Az autó a semmiből bukkant elő. Fékezés nélkül ütötte el. A teste végtelen lassúsággal dőlt a motorháztetőre. Keze elengedte a kabátot, elszabadult haja glóriaként meredt az égnek. A szélvédőn maradt a háta nyoma, mint egy matracon, amelyen aludt. Feljebb emelkedett, a tető fölött lebegett szinte ülő pózban. Majd hanyatt fordult a levegőben, és megadón ereszkedni kezdett a vizes aszfalt felé. Becsapódáskor apró tócsa csobbant. Alig rugózott, szinte azonnal elnyúlt, mint aki fáradtan épp fekhelyet keresett. Kaszkadőri túlzás a filmekben, amikor a test még hosszan gurul, végtagok csapódnak, satöbbi. Igazából azonnal elnyúlik, mint egy leejtett, nedves konyharuha. Lágyan hajlanak természetellenes pózba a végtagok, hajtincsek fednek addig elérhetetlen felületeket, és a kép az esti sötétség ellenére kiszínesedik a vértől, amely szabad utat talál magának a véredények zárt rendszere után, és a benti nyomástól erőteljesen, ragacsosan bugyog bőrre, hajra, ruhára, köre, elegyedik az esővízzel. Az arca sértetlen volt, ahogy az ölembe vettem a fejét. Valamit mondott, de nem értettem. Azután mosolygott. Mintha a térdemben éreztem volna a sóhaját, amint a vékony vércsík kibuggyant a szájából. Engem nézett, amikor elaludt a lámpa szemében.

Arra gondoltam, ha nem erősködtem volna, hogy menjünk el bulizni... Ha jobban odafigyeltem volna rá... Ha észreveszem, hogy apa nője is így, nem sokkal a válás után...

Azóta is erre gondolok.